

Asia: VN/18153/2021

Lausuntopyyntö koskien Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan valtion maalle perustettavia luonnonsuojelualueita

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ

Viite: Lausuntopyyntö asetustalonnoksista koskien Pohjois-Pohjanmaalle perustettavia valtion luonnonsuojelualueita. Diaarinumero: VN/18153/2021

Siikajokilaakson riistanhoitoyhdistyksen lausunto asetustalonnoksista, jotka koskevat Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan perustettavia luonnonsuojelualueita: luonnos valtioneuvoston asetukseksi Pohjois-Pohjanmaan maakunnan luonnonsuojelualueista ja luonnos ympäristöministeriön asetukseksi Pohjois-Pohjanmaan maakunnan luonnonsuojelualueista.

Siikajokilaakson riistanhoitoyhdistyksen kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto paikallisena metsästysviranomaisena ja toteaa asetustalonnoksista lausuntonaan seuraavaa.

Yhdistyksemme on huolissaan asetustalonnoksen monista metsästystä rajoittavista toimista, joissa ei ole kiinnitetty huomiota riittävästi tutkittuun tietoon tai huomioitu paikallista kulttuuria ja kokemusta eränkävynnin osalta.

Yhdistys pitää asetustalonnoksissa esitettyjä mahdollisuuksia metsästykseen, vieraslajien pyyntiin ja vahinkoa aiheuttavien eläinkantojen säätelyyn riittämättöminä, joita on asetustalonnoksissa rajoitettu tarpeettoman paljon. Esimerkiksi minkin, supikoiran ja ketun metsästystä ei ole sallittu kaikilla asetustalonnokseen sisältyvillä SPA/SAC-alueilla, jolloin niiden pyyntiin tarvittaisiin jatkossa luonnonsuojelulain 15 §:n mukainen poikkeuslupa.

Supikoira on Euroopan unionin lainsäädännössä määritetty haitalliseksi vieraslajiksi, ja minkki on määritetty kansallisesti merkittäväksi haitalliseksi vieraslajiksi.

Täten myös minkin, supikoiran ja ketun pyynnin kieltäminen valtioneuvoston asetuksessa rajoittaisi tarpeettomasti alueella esimerkiksi hirven pyynnin ja muun metsästyksen yhteydessä sekä rauhoitussäännöksillä vaikutetaan myös näiden pienpetojen suojelualueen läheisyydessä tapahtuvaan pyyntiin.

On erittäin tärkeää, että alueilla sallitaan valtioneuvoston asetusluonnoksen mukaisesti hirven metsästys eli myös metsästyslain mukaisesti koiran käyttö eikä pelkästään hirvenajoa. Useimmat seudun suojeltavista soista ovat suuria aapasoita, joita luonnehtivat märät rimpinevat ja kuivemmat kalvakkanevat. Täten näillä soilla ei ole edes mahdollista suorittaa nykyisenmuotoista metsästäjien voimin tapahtuvaa ajometsästystä, jolloin jopa tuhannet hehtaarit jäisivät hirvenmetsästyksen ulkopuolelle ja täten myös laajat alat yksityisistä talousmetsistä näiden reuna-alueilla altistuvat siten myös tarpeettomasti mm. taimikkovahingoille tai muille riskeille (liikenneonnettomuudet ja muut maatalousvahingot). Mm. Revonnevan-Ruonneva n. 4000 ha:n alue sijaitsee pääosilta kahden merkittävän ja runsasliikenteisten 8-tien ja 86-tien välimaastossa ja alueen halkaisee myös Helsinki-Oulu välinen rautatie, jonka liikenne tulee jo lähiaikoina myös runsastumaan huomattavasti kaksoisraiteen johdosta sekä tehdasinvestointien johdosta Kemiin (Metsä Group) ja Ouluun (Junnikkalan sahalaite). Nämä laitokset vaativat myös huomattavia ja runsastuvia raaka-aine ja tavarakuljetuksia em. väylillä.

Metsäkanalintujen (metson, teeren, pyyn ja riekon) sekä metsäjäniksen ja rusakon metsästys on sallittava myös sellaisilla alueilla, joissa niitä on aiemminkin metsästetty ja joissa siihen on paikallisesti esitetty olevan hyvät edellytykset. Ei ole mitään näyttöä, että metsästys olisi ristiriidassa alueiden suojelutavoitteiden tai muiden käyttötarkoitusten kuten luontoretkeilyn kanssa.

Riistanhoitoyhdistyksen näkemyksen mukaan metsäkanalintujen sekä metsäjäniksen ja rusakon metsästys tulee jatkua valtioneuvoston asetuksessa myös kaikilla SPA-alueilla esim. Revonnevan-Ruonneva n. 4000 ha alue, sillä metsästyksen jatkuminen ei millään tavalla vaaranna kyseisten alueiden perustamistarkoitusta. Metsäkanalintujen, mukaan lukien jo pitkään rauhoitettu riekko ja jänisten metsästyksen kestävyys yleisesti ja myös perustettavilla suojelualueilla voidaan varmistaa ajantasaiseen riistakolmiolaskentaan perustuen metsästyslainsäädännön ja metsästyksen suunnittelun keinoin.

Valtioneuvoston asetuksella perustettavilla suojelualueilla on laajoja suokokonaisuuksia, joilla esiintyy taiga-metsähanhea ja jossa lajia on aiemmin myös metsästetty. Lajin pyynti on ollut keskeinen osa metsästykskulttuuria ja historiaa alueen eri metsästyssuuroissa. Metsähanhen

metsästyksen kestävyys voidaan turvata kansallisen ja kansainvälisen populaatiotason kannanhoidon sekä metsästyslain 38 §:n mukaisin säätelykeinoin huomioiden kannan alueellinen tila ja metsästyspaine. Yhdistyksen näkemyksen mukaan metsähanhen metsästys tulisi sallia valtioneuvoston asetuksella perustettavilla luonnonsuojelualueilla, jotka sijaitsevat Siikajoen kunnan sekä näihin suojelualueisiin kuuluvien kuntien alueilla.

Esitetyillä suojelualueilla harrastetaan myös laajasti vesilintujen pyyntiä esim. tähän hyvin soveltuvilla vanhoilla maanottopaikoilla sekä luontolammilla/-lampareilla. Pääasiassa metsästys kohdistuu yleisimpiin saalislintuihin eli heinäsorsa, taviin ja telkkään. Alueelle perustettavilla luonnonsuojelualueilla on perusteltua sallia heinäsorsan, tavin ja telkän metsästys.

Suurpetojen osalta asetusluonnoksessa ei ole sallittu lainkaan metsästystä millään perusteilla olevilla suojelualueilla. Asetusluonnos ei myöskään millään tavalla käsittele tätä asiakokonaisuutta. Suurpedot ovat Suomessa kaikki tiukasti rauhoitettuja. Suurpetojen poikkeuslupia on myönnetty myös esim. ilveksen osalta suojelualueilla kuuluville metsästyseuroille sekä suden karkotuslupia ja (poliisin) myöntämiä poikkeuslupia. Kun poikkeuslupa on myönnetty ja on tarkoituksena tietyn yksilön pyydystäminen, pyyntiä ei tulisi hankaloittaa kieltämällä suojelualueilla pyynti. Yhdistyksen näkemyksen mukaan valtioneuvoston asetuksella perustettavilla suojelualueilla suurpetojen poikkeusluvalla tapahtuva metsästys tulisi sallia. Samoin tulisi sallia valtioneuvoston asetuksella perustettavilla suojelualueilla Suomen riistakeskuksen myöntämällä metsästyslain 41 § 2 momentin mukaisella poikkeusluvalla tapahtuva suurpetojen häiritseminen. Häiritseminen on suurpetojen aiheuttamien vahinkojen torjumiseksi tappamista lievempi keino, mutta vaatii luvansaajalta poikkeuslupa-alueelle metsästysoikeuden.

Laajoista suojelualueista huolimatta monet lajit ovat näistä perustamisajoista lähtien taantuneet mm. soiden reviirilintu riekko, vaikka sen metsästys on ollut kielletty jo vuosikymmeniä. Lisäksi lukuisat lintuvesialueet useiden vesilintulajien osalta ovat myös taantuneet tai jopa vaarantuneet. Vastaavasti pienpetokannat ovat runsastuneet mm. vieraslajipetojen osalta. Onko tätä asian syy-yhteyttä tutkittu riittävästi, kun kaikki metsästys kielletään ensin suojelualueilla ja sitten yritetään hädissään saada pelkkiä vieraslajien metsästystä aikaiseksi esim. lintuvesien suojelualueilla (ns. Sotka/Helmi-vieraspetohankkeet)? Metsästysalueiden supistumisen johdosta on myös vastaavasti eri lajien ruokinta ja sitä kautta metsästyspaine lisääntynyt jo jopa arveluttavalle tasolle monilla suojelualueiden reunamilla sijaitsevilla yksityisillä alueilla.

Laajalti suunnitelluista luonnonsuojelualueista on toteutettu aikoinaan maanomistajien vapaaehtoisilla suojeluilla/lunastuksilla ja näitä alueita perustettaessa on myös metsästysoikeuksien luvattu pysyvän ennallaan. Nyt kun aikaa on kulunut ja monet näitä sopimuksia tehneet ovat jo poistuneet keskuudesta tai iän tuoman rajoitteen vuoksi lopettaneet metsästyksen, niin uusilla suojelukaavailuilla vesitetään täysin nämä valtion viranomaisten taholta annetut lupaukset!

Riistanhoitoyhdistyksen näkemyksen mukaan metsästys ei haittaa luonnonsuojelualueiden käyttöä tai heikennä niiden suojelu tai muuta arvoa vaan päinvastoin, joten metsästys tulee sallia mahdollisimman laajasti kaikilla yhdistyksemme alueelle suunnitelluilla suojelualueilla ilman nykyisestään lisääviä tarpeetonta hallintoa tai lisälupakäytäntöjä. Alueen lajisto pysyy parhaiten tasapainossa metsästäjien tekemällä vapaaehtoisella riistanhoitotyöllä ja eri lajien perinteisellä pitkäaikaisella seurannalla. Näiden ansioista myös riistakannat pysyvät elinvoimaisina ja metsästäjien tulee saada tästä myös osansa, kun siihen on edellytykset.

Siikajokilaakson RHY yhtyy myös Suomen Riistakeskuksen lausuntoon ja soveltuvin osin jo muihin annettuihin lausuntoihin, missä on myös tarkemmin eritelty tässäkin esiin tuotuja esityksiä ja muiden lajien metsästyksen rajoittavat vaikutukset.

Siikajokilaakson RHY/hallitus

Toiminnanohjaaja

Ari Mustonen

Mustonen Ari
Siikajokilaakson RHY